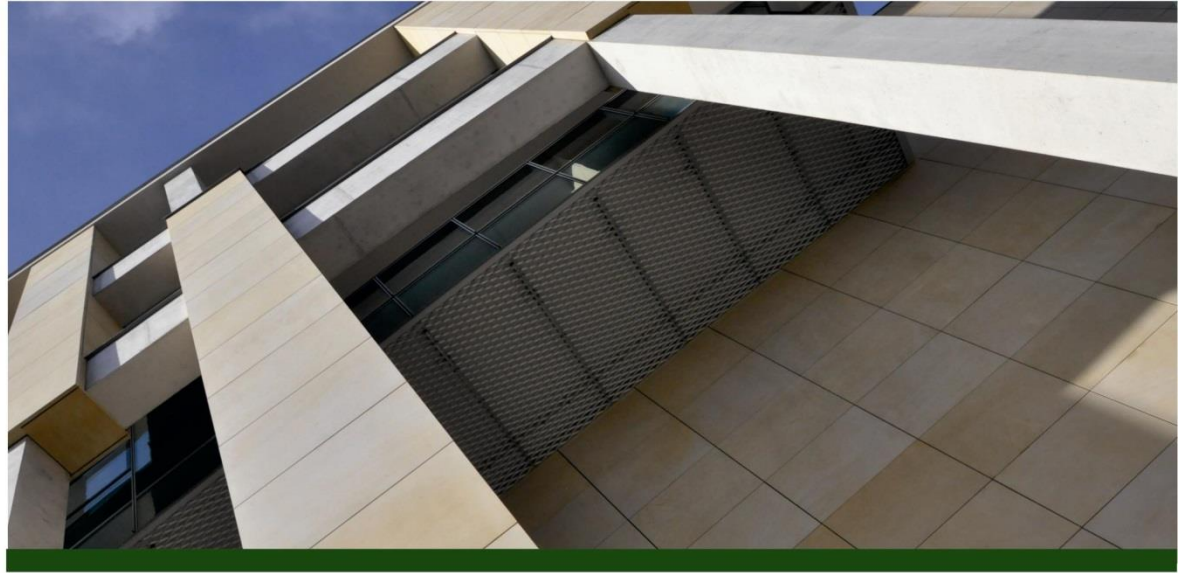

UNIwersytet
EKONOMICZNY
W POZNANIU

O tożsamości biznesu międzynarodowego

Marian Gorynia, Barbara Jankowska

**XXIII Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt.
"Handel zagraniczny i przedsiębiorczość międzynarodowa we współczesnej gospodarce"
Kraków, 20 listopada 2017**

Agenda

1. Wprowadzenie
2. Miejsce biznesu międzynarodowego w klasyfikacji nauk w Polsce
3. Przejawy interdyscyplinarności oraz multidyscyplinarności biznesu międzynarodowego
4. Podsumowanie

Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

**Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność**

Podsumowanie

- Początki biznesu międzynarodowego
Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze (MSG)
Organizacja i Technika Handlu Zagranicznego OiTHZ
- Przemiany polityczne, społeczne i gospodarcze
zapoczątkowane na przełomie lat 80-tych i 90-
tych XX wieku
Ekonomia międzynarodowa (EM)
Biznes międzynarodowy (BM)

Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność

Podsumowanie

- **Biznes międzynarodowy – przedmiot badań**
Subdyscyplina w ramach dziedziny nauk ekonomicznych
Rozpoznawanie i wyjaśnianie prawidłowości występujących
w zakresie działalności gospodarczej w ujęciu
międzynarodowym
- **Biznes międzynarodowy – wyzwanie**
Dbałość o rangę i znaczenie BM jako pola do prowadzenia
badań naukowych, jak i kształcenia studentów
(Boddewyn, Rottig, 2017; Collison, 2017)

Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność

Podsumowanie

- Określenie miejsca BM w dziedzinie nauk ekonomicznych
- Diagnoza stanu i stopnia jego związków z innymi dyscyplinami zarówno w ramach tej dziedziny, jak i spoza niej
- Próba zarysowania prawdopodobnego kierunku ewolucji zakresu przedmiotu zainteresowań badawczych tej subdyscypliny i jej relacji z innymi polami badawczymi

Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność

Podsumowanie

- „**Dziedzina nauki** to spójny system wiedzy zawierający wspólne prawa, teorie i metody jej dyscyplin, wykorzystywane do tworzenia naukowej wiedzy dziedziny;
- **Dyscyplina nauki** to system wiedzy zawierający uszczegółowione prawa, teorie i metody wykorzystywane do rozstrzygania szczególnych problemów naukowych i powiększający wiedzę dziedziny, do której należy;
- **Specjalność naukowa** jest generowana przez badane w niej obiekty i umożliwia badanie lub projektowanie metodami naukowymi dyscyplin, wybranego rodzaju obiektów umysłowych lub materialnych, przy czym może być częścią jednej, podstawowej dyscypliny, ale może należeć także do kilku dyscyplin” (Pabis, Jaros, 2009, s. 22).

Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność

Podsumowanie

- Dziedzina nauk ekonomicznych - obszar **nauk społecznych** (obok dziedziny nauk społecznych i dziedziny nauk prawnych) (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych)
- Dziedzina nauk ekonomicznych - **cztery dyscypliny: ekonomia, finanse, nauki i zarządzaniu oraz towaroznawstwo**

Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność

Podsumowanie

- **Subdyscypliny** w ramach dyscyplin (Fiedor 2013, s. 2; klasyfikacja JEL)
- Subdyscypliny na pograniczu dyscyplin (Gorynia, Jankowska, Owczarzak, 2005)
- Interdyscyplinarność, multidyscyplinarność i transdyscyplinarność (Nowak-Far, 2014, s. 106; Gagatek, 2014, s. 337-338)

Biznes międzynarodowy jako względnie wyodrębnione pole badawcze, jak i obszar dydaktyki akademickiej - ???

Tabela 1. Ekonomia – macierz poziomów i aspektów

Poziom/Aspekt	Makro	Mikro
Krajowy	Gospodarka zamknięta/Makroekonomia gospodarki zamkniętej	Firma wyłącznie na rynku krajowym
Międzynarodowy	Gospodarka otwarta/Makroekonomia gospodarki otwartej	Firma na rynku międzynarodowym

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 2. Nauki o zarządzaniu – macierz poziomów i aspektów

Poziom/Aspekt	Makro	Mikro
Krajowy	Zarządzanie zamkniętą gospodarką narodową/ Polityka gospodarcza w gospodarce zamkniętej?	Zarządzanie na rynku krajowym
Międzynarodowy	Zarządzanie otwartą gospodarką narodową/ Polityka gospodarcza w gospodarce otwartej?	Zarządzanie na rynku międzynarodowym Zarządzanie międzynarodowe

Źródło: opracowanie własne.

Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność

Podsumowanie

- Ekonomia międzynarodowa (*international economics*) - część ekonomii (*economics*), odnosząca się do aspektów międzynarodowych działalności gospodarczej
- **Biznes międzynarodowy (international business)** - część nauk o zarządzaniu (*management*) dotycząca aspektów międzynarodowych zarządzania działalnością gospodarczą (*international management* - zarządzanie międzynarodowe).
- Pytania i wątpliwości.....

Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność

Podsumowanie

- **Biznes międzynarodowy** - dyscyplina zajmująca się studiowaniem transakcji odbywających się w poprzek granic państwowych w celu zaspokojenia potrzeb podmiotów indywidualnych i organizacji (Rugman i Hodgetts, 2000, s. 5; Czinkota, Ronkainen, Moffett, Marinova i Marinov, 2009, s. 8-9)
- **Biznes międzynarodowy** odnosi się do działalności gospodarczej, która obejmuje transfer zasobów, dóbr, usług, wiedzy, umiejętności i informacji w poprzek granic narodowych (Shenkar i Luo, 2004, s. 9-10)

Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność

Podsumowanie

- **Biznes międzynarodowy** to wszystkie transakcje gospodarcze, w które zaangażowane są co najmniej dwa państwa (Daniels i Radebaugh, 1989, s. 6)
- **Biznes międzynarodowy** składa się z transakcji, których cechą jest to, że jej stronami są podmioty z co najmniej dwóch krajów. Istotne cechy odróżniające biznes międzynarodowy od biznesu wewnętrzkrajowego to: stosowanie różnych walut, obowiązywanie różnych systemów prawnych, różnice kulturowe (Griffin i Pustay, 1995, s. 8)

Dominujący poziom analizy w ramach BM - poziom mikro,
przy jednoczesnej obecności aspektów
makroekonomicznych - subdyscyplina mającą znamiona
interdyscyplinarności

Tabela 3. Finanse – macierz poziomów i aspektów

Poziom/Aspekt	Makro	Mikro
Krajowy	Finanse publiczne/ Polityka finansowa (budżetowa, podatkowa itp.) w gospodarce zamkniętej	Finanse przedsiębiorstw i finanse prywatne w gospodarce zamkniętej
Międzynarodowy	Finanse publiczne/ Polityka finansowa w gospodarce otwartej	Finanse przedsiębiorstw i finanse prywatne w gospodarce otwartej

Źródło: opracowanie własne.

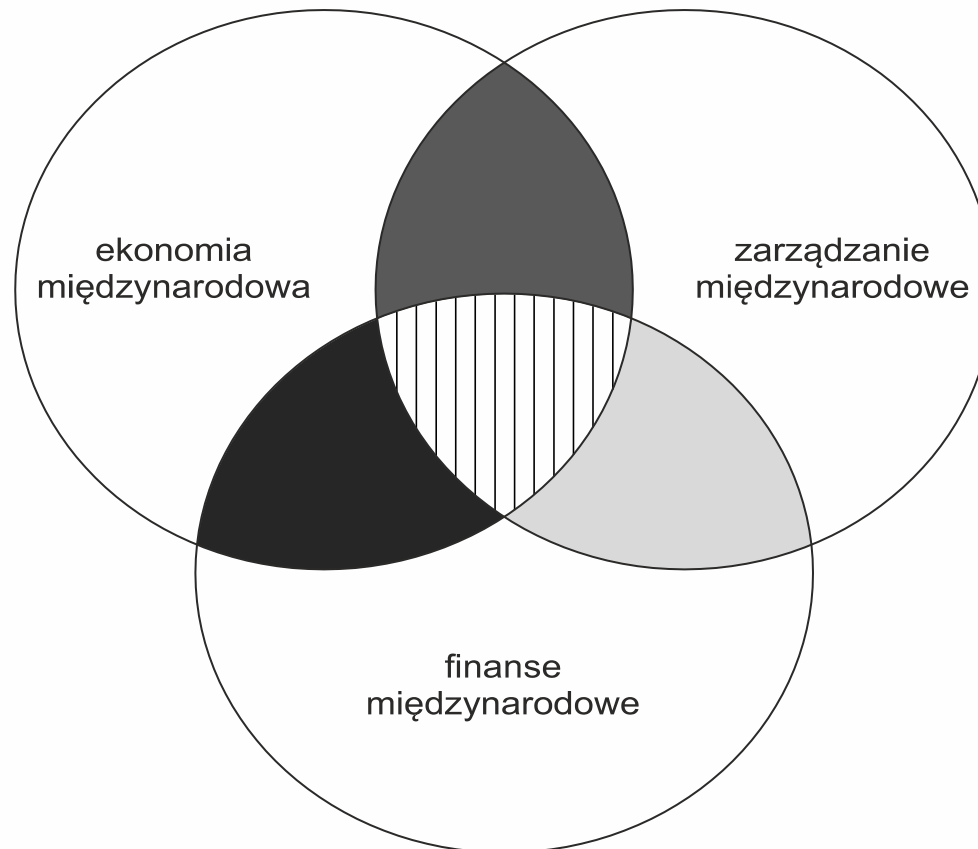
Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność

Podsumowanie

Rysunek 1. Graficzna prezentacja relacji między zakresami trzech (sub)dyscyplin

Źródło: opracowanie własne.

Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność

Podsumowanie

Sześć podobszarów (sub-domains) w ramach subdyscypliny BM - *Journal of International Business Studies (JIBS)*

- the activities, strategies, structures and decision-making process of multinational enterprises;
- interactions between multinational enterprises and other actors, organizations, institutions, and markets;
- cross-border activities of firms (e.g., intrafirm trade, finance, investment, technology transfers, offshore services);
- how the international environment (e.g., cultural, economic, legal, political) affects the activities, strategies, structures and decision-making processes of firms;
- the international dimensions of organizational forms (e.g., strategic alliances, mergers and acquisitions) and activities (e.g., entrepreneurship, knowledge-based competition, corporate governance);
- cross-country comparative studies of businesses, business processes and organizational behaviour in different countries and environments (Journal of International Business Studies 2015)

Wprowadzenie

Cele referatu

Miejsce BM

Interdyscyplinarność
Multidyscyplinarność

Podsumowanie

- **Interdyscyplinarność BM** – czynnik umacniający jego tożsamość
- Przykłady - tzw. paradygmat OLI Dunninga (eklektyczna teoria produkcji międzynarodowej) (Dunning, 1981) oraz tzw. diament Portera (2009) czyli wielodyscyplinarne wyjaśnianie międzynarodowej przewagi konkurencyjnej poszczególnych branż gospodarek różnych krajów
- **Rozwój BM** - czerpanie w sposób zrównoważony z różnych dyscyplin i subdyscyplin w ramach dziedziny nauk ekonomicznych oraz z innych obszarów i dziedzin nauki – z socjologii, psychologii, geografii, demografii, historii, politologii, nauk prawnych, antropologii, nauk o kulturze, a nawet biologii, ekologii, fizyki, itp.

Dziękujemy za uwagę!

e-mail: m.gorynia@ue.poznan.pl; barbara.jankowska@ue.poznan.pl